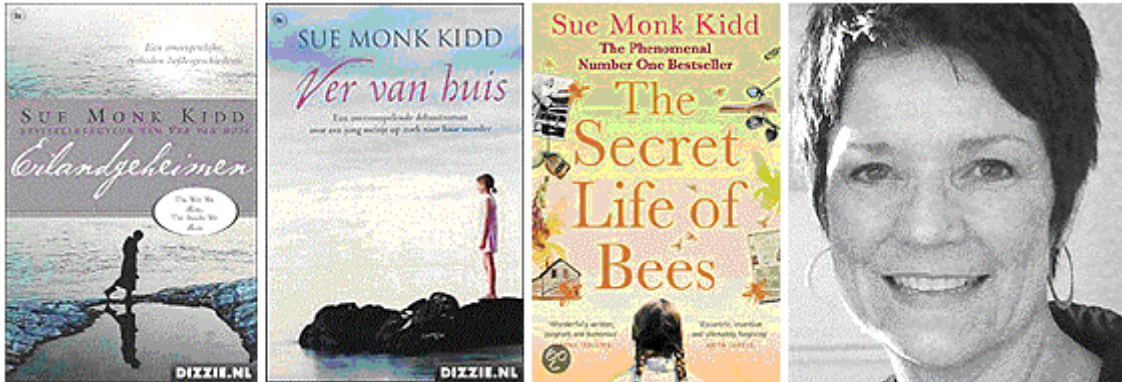

Sue Monk Kidd: van Soutern Baptist naar Godinaanbidding

WOL, 9-5-2012, <http://wayoflife.org/>, (eerste publicatie 15-7-2008)

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling, plaatjes en voetnoten door M.V.

Sue Monk Kidd zit ook in de top 100 van de promotors van contemplatief gebed (nr. 88):
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/top100-contemplatieven.pdf>

Sue Monk Kidd¹ is een erg populaire schrijfster. Haar eerste twee novellen zijn:

- *The Secret Life of Bees* (2002); NL-uitgave: *Ver van huis* (zie plaatje boven)
- *The Mermaid Chair* (2005); NL-uitgave: *Eilandgeheimen* (zie plaatje boven)

Van deze twee boeken werden er meer dan 6 miljoen verkocht, en het eerste wordt als film uitgebracht. Zij heeft ook twee populaire boeken geschreven over contemplatieve spiritualiteit:

- *God's Joyful Surprise* (1988)
- *When the Heart Waits* (1990)

Kidd wordt positief geciteerd door evangelicals zoals David Jeremiah (*Life Wide Open*), Beth Moore (*When Godly People Do Ungodly Things*), Richard Foster (*Prayer: Finding the Heart's True Home*), en Philip Yancy (*Prayer: Does It Make Any Difference?*).

Kidd's onderschrijving is gedrukt op de achterkant van Dallas Willard's boek *The Spirit of the Disciplines*. Zij schreef het voorwoord in de 2006 editie van Henri Nouwen's *With Open Hands* en de inleiding op Thomas Merton's *New Seeds of Contemplation*.

"Contemplatieve spiritualiteit" veranderde Kidd's leven, en haar ervaring is een luide waarschuwing met betrekking tot het flirten met Rooms-katholiek mysticisme.

Zij groeide op in een Southern Baptist congregatie in zuidwest Georgia. Haar grootvader en vader waren baptistische diakenen. Haar grootmoeder gaf godsdienstonderricht aan de Women's Missionary Union, en haar moeder was een zondagsschoollerares. Haar man was een bedienaar die religie doceerde en kapelaan was aan een Baptistisch college. Zij was erg betrokken bij de kerk, gaf zondagsschool en bezocht de samenkomsten op zondag en woensdag. Zij beschrijft zichzelf als de per-

¹ "Tijdens het lezen van *One Thousand Gifts* [van Ann Voskamp], worden wij herinnerd aan auteur Sue Monk Kidd (*The Secret Life of Bees*), die ooit begon als conservatieve Southern Baptist zondagsschoolleraar, maar toen zij Thomas Merton en andere mystieke schrijvers begon te lezen, veranderde haar geestelijke kijk dramatisch. De evolutie van Monk Kidd's geestelijke verandering kan gezien worden van het ene boek naar het andere. Vandaag is zij een zelf-uitgeroepen aanbieder van de godin Sofia en zegt in haar boek *The Dance of the Dissident Daughter* dat God in alle dingen is (= panentheïsme), zelfs in graffiti en excrementen. Monk Kidd zegt: "Godheid betekent dat goddelijkheid niet langer alleen hemels zal zijn ... Het zal ook hier zijn, nu, in mij, in de aarde, in deze rivier, in excrement en rozen ge-lijk" (p. 160)". Uit het LHT artikel over Ann Voskamp: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/AnnVoskamp.pdf>.

soon die de wedstrijd had kunnen winnen van de “minst waarschijnlijk te worden feministe”. Zij was zelfs ingeleid in een groep vrouwen die de “Gracious Ladies” genoemd werden, met als criterium het “portretteren van bepaalde idealen van vrouwelijkheid, met inbegrip van goedgunstigheid [gracious] en onzelfzuchtige toewijding”.

Maar jarenlang voelde zij een geestelijke leegte en gebrek aan tevredenheid. Gebed was “een vrij vervelende mentale activiteit” (Kidd’s voorwoord op Henri Nouwen’s *With Open Hands*, 2006, p. 10). Zij zegt:

“Ik had moeite met me neer te leggen bij mijn leven als vrouw - in mijn cultuur, mijn huwelijk, mijn geloof, mijn kerk, en diep in mezelf” (*The Dance of the Dissident Daughter*, p. 8).

Zij was toen 30 jaar oud, 12 jaar getrouwd en had 2 kinderen.

In plaats van te leren deze leegte en onzekerheid in te vullen met een zekere redding, een goede wandel met Christus in de Geest, en een diepere kennis van de Bijbel, begon zij te wroeten in het katholieke mysticisme. Een zondagsschoolmedewerker gaf haar een boek van de Rooms-katholieke monnik Thomas Merton. Ze had beter moeten weten dan zo’n boek te bestuderen en ze had gewaar-schuw moeten worden door de broeders, maar de nieuw-evangelische filosofie die de grote meerderheid van de Southern Baptistskerken domineert, creëerde een atmosfeer waarin het lezen van een katholiek boek door een zondagsschoolleraar acceptabel was. Hun denken gaat als volgt: Wie zijn wij om te oordelen wat anderen lezen, en wie zal zeggen dat een Rooms-katholiek priester de Heer niet zou liefhebben?

Kidd begon katholieke vormen van contemplatieve spiritualiteit te praktiseren en katholieke retrain-tecentra en kloosters te bezoeken.

“... beginnend in mijn vroege dertiger jaren werd ik ondergedompeld in een reis die geworteld was in contemplatieve spiritualiteit. Het was de spiritualiteit van de ‘kerkvaders’, van de moniken die ik begon te kennen toen ik regelmatig retraites bijwoonde in hun kloosters. ... Ik gedijde op eenzaamheid, routinematig praktiseren van stille meditatie zoals geleerd door de moniken Basil Pennington en Thomas Keating. ... Jarenlang bestudeerde ik Thomas Merton, Johannes van het Kruis, Augustinus, Bernard, Bonaventure, Ignatius, Eckhart, Luther, Teilhard de Chardin, *The Cloud of Unknowing*, en anderen” (*The Dance of the Dissident Daughter*, pp. 14, 15).

Van Merton’s autobiografie, *The Seven Storey Mountain*, die zij voor het eerst las (van vele malen) in 1978, zegt ze:

“Mijn ervaring met dit te lezen initieerde me in mijn eerste echte bewustzijn van het innerlijke leven, en ontstak een impuls naar het bestaan ... het veroorzaakte iets verborgens in de kern van mezelf dat oplaaide en gekend werd” (Kidd’s introduction to *New Seeds of Contemplation*, 2007, pp. xiii, xi).

Van Merton’s boek *New Seeds of Contemplation* zegt ze: “Het initieerde me in de geheimen van mijn ware identiteit en wekte in mij een drang naar echtheid op” en “had een impact op mijn spiritualiteit en mijn schrijven tot op deze dag”.

Merton was diep betrokken bij Mariaverering, boeddhisme, hindoeïsme en sufisme, en dus was het niet verwonderlijk dat zijn geschriften een appetijt zouden creëren die kon leiden tot godinaanbid-ding.

In *The New Seeds of Contemplation*, deed Merton de volgende schrikwekkend uitspraak die het grote gevaar van katholiek mysticisme aantoont:

“Aan het eind lijdt de contemplatieve mens aan de angst zich te realiseren dat HIJ NIET LANGER WEET WAT GOD IS. Hij kan zich al dan niet fortuinlijk realiseren dat, al met al, dit een grote winst is, omdat God niet een ‘wat’, niet een ‘ding’ is. Dit is precies een van de essentiële karakteris-tieken van de contemplatieve ervaring. Het ziet dat er geen ‘wat’ is dat God genoemd kan worden” (p. 13).

Wat katholiek mysticisme doet is het afwijzen van de Bijbel als de enige en genoegzame en vol-maakte openbaring van God, en tracht dieper te delven dan de Bijbel, zelfs dieper dan gedachte van enige soort, en God wil vinden door mystieke “intuïtie”. Met andere woorden, het is een afwijzing

van de God van de Bijbel. Het zegt dat God niet kan gekend worden door doctrine en niet beschreven kan worden met woorden. Hij kan enkel ervaren worden door mysticisme. Dit is een schaamteloze ontkenning van de bijbelse claim dat deze het ware Woord van God is.

Dit opent de practicus voor demonische zinsbegoocheling. Hij wordt achtergelaten zonder perfecte objectieve openbaring van God, geen aan God gerelateerde autoriteit waaraan hij zijn mystieke ervaringen en intuïties kan toetsen. Hij wordt overgegeven aan een afgod, deze van zijn eigen ijdele verbeelding (Jeremia 17:9), en de leer van demonen.

Kidd's eerste boeken gingen over contemplatieve spiritualiteit.

De verwikkeling in katholieke contemplatieve praktijken leidde haar naar de mis en andere sacramentele associaties.

“Ik ging dikwijls naar de katholieke mis of de eucharistieviering in een Episcopale kerk, gevoed door het symbool en de kracht van dit grondig voedend ritueel” (p. 15).

Er is een occulte kracht in de mis die velen heeft beïnvloed die ze benaderd hebben op een ontvankelijke, niet-kritische manier.

Zij leerde droomanalyse vanuit een Jungiaans perspectief en geloofde dat haar dromen openbaringen waren. Eén opkomende droom ging over een oude vrouw. Kidd concludeerde dat dit “het Vrouwelijke Zelf of de stem van de vrouwelijke ziel” was, en zij werd aangemoedigd in haar feministische studies door deze visitaties.

Zij bracht veel tijd door bij een vriend die een feministische mindset had en feministische geschriften “explooreerde”, en ze begon meer dan ooit radicale feministen te lezen, zoals Elisabeth Schussler Fiorenza, Elaine Pagels, en Rosemary Radford Ruether.

Wij worden herinnerd aan de Bijbelse waarschuwing: “Dwaal niet: slecht gezelschap bederft goede zeden” (1 Korinthiërs 15:33).

Zij zegt: “Ik begon te vormen wat ik ‘mijn feministische kritiek’ noemde” (p. 59). Ze leerde “patriarchie” te zien als “iets dat vrouwen en vrouwelijk leven verwondt” (p. 60).

Zij besloot ermee op te houden dingen te toetsen en haar hart te volgen, en verwierp daarmee de bijbelse vermaning om alles te toetsen (1 Thessalonicenzen 5:21).

“Ik wilde door de poort gaan die zen-boeddhisten ‘beginnersverstand’ noemen, de houding om iets te benaderen met een lege en vrije geest, klaar voor wat dan ook, open voor alles. ... Ik wilde mezelf permissie geven om te gaan waar ook mijn speurtocht me bracht” (p. 140).

Ze verwierp de leer dat de Bijbel de enige gezagsbron is voor geloof en praktijk. In de kerk predikte een pastor op een dag deze waarheid, en zij beschrijft het afschuwelijke gevoel dat zij op dat moment ervoer:

“Ik herinner me een gevoel dat opkwam op een plaats van zo'n 5 cm onder mijn navel. ... Het was het zuiverste innerlijke weten dat ik ooit ervoer, en het riep in mij nee, nee, nee! Het ultieme gezag over mijn leven is niet de Bijbel; het ligt niet begrensd tussen de covers van een boek. Het is niet iets dat geschreven werd door mensen en bevroren in de tijd. Het komt niet uit een bron buiten mezelf. Mijn ultieme gezagsbron is de goddelijke stem in mijn eigen ziel, punt. ... Die dag zittend in de kerk, geloofde ik de stem in mijn buik. ... De stem in mijn buik was de stem van de wijze oude vrouw. Het was mijn vrouwelijke ziel die sprak. En ze had de veronderstelling uitgedaagd dat de baptistenkerk mij zou krijgen waar ik moest gaan” (*The Dance of the Dissident Daughter*, pp. 76, 77, 78).

Ze begon te denken dat de Bijbel verkeerd is in zijn leer over vrouwen en dat vrouwen niet de ondergeschikte positie zouden moeten innemen die daarin beschreven staat. Zij begon te geloven dat Eva wel eens een heldin kon geweest zijn in plaats van een zondares, dat het eten van de verboden vrucht in feite Eva's ogen heeft geopend voor haar ware zelf. Kidd kwam tot de conclusie dat de slang niet boosaardig was maar “vrouwelijke wijsheid, kracht en wedergeboorte symboliseerde” (p. 71). Ze was aangenaam verrast te leren dat de slang wordt afgebeeld als de metgezel van oude godinnen, en concludeerde daaruit dat dit een bewijs is dat de Bijbel verkeerd is.

Ze besloot dat zij haar huwelijk op het spel zou willen zetten, indien nodig.

“Ik wilde en kon mijn reis niet opgeven voor mijn huwelijk, of ter wille van religieuze acceptatie, of ter wille van succes als ‘christelijke schrijfster’. Ik wilde voortgaan op mijn eigen weg, op de golven van vrouwelijke muziek die in mij opkwamen, niet gewoon voortgaan maar de dans omarmen. ... Ik voelde de verbrokkeling van het oude patriarchale fundament, waar ons huwelijk op gerust had op zulke verborgen en subtiele manieren. Ofschoon wij beiden altijd compromissen moesten sluiten, was er geen opoffering meer van mezelf, niet langer rond hem draaien, niet langer naar hem kijken voor bevestiging, niet langer trachten te zijn wat ik dacht dat ik voor hem moest zijn. Mijn leven, mijn tijd, mijn beslissingen werden opnieuw te mijne” (pp. 98, 125).

In haar geval bleef haar man bij haar en accepteerde hij haar feministische visie, en hij gaf zelfs zijn job op aan het christelijke college en werd een psychotherapeut, maar in vele andere gevallen heeft de feministische filosofie het huwelijk verwoest. Zij zegt: “Ik heb vrouwen ontmoet die in zulke omstandigheden zijn gebleven en anderen die vertrokken. Zulke keuzes zijn pijnlijk moeilijk, maar ik heb geleerd te respecteren wat ook een vrouw voelt dat ze moet doen”. Het is verbazingwekkend hoe een persoon tot het punt kan komen waar hij of zij overtuigd is, dat het een rechtvaardige zaak is, een plechtige huwelijksgeefte te herroepen die afgelegd werd voor God en mensen.

Zij wees God als Vader af.

“Ik wist toen en daar precies dat de patriarchale kerk voor mij niet langer werkte. Het exclusieve beeld van God als hemelse Vader werkte evenmin. Ik had behoefte aan een ‘Power of Being’ [Macht van Bestaan] die ook vrouwelijk was” (*The Dance of the Dissident Daughter*, p. 80).

Zij kwam ertoe te geloven in de goddelijkheid van de mens.

“Er ligt een ‘bulb’ van waarheid begraven in de menselijke ziel die ‘enkel God’ is ... de ziel is meer dan iets om te winnen of te redden. Het is de zetel en bewaarplaats van het innerlijke Goddelijke, het God-beeld, het meest echte deel van ons” (*When the Heart Waits*, 1990, pp. 47, 48).

“Wanneer we een andere persoon ontmoeten ... zouden we moeten wandelen alsof we ons op heilige grond bevinden, alsof God daar woont” (*God’s Joyful Surprise*, p. 233).

Zij begon te delven in de aanbidding van oude godinnen. Zij reisde met een groep vrouwen naar Kreta waar zij samenkwamen in een grot en gebeden zongen tot “de Godin Skoteini, Godin van de Duisternis”. Ze zegt: “... iets diep in mij aanriep de Godin van de Duisternis, alhoewel ik haar naam niet kende” (*The Dance of the Dissident Daughter*, p. 93).

Spoedig aanbad zij God als Moeder.

“Ik draaide mijn vinger rond de rand van de cirkel op de pagina en bad mijn eerste gebed tot een Goddelijke Vrouwelijke [a Divine Feminine] aanwezigheid. Ik zei: ‘Moedergod, ik heb niets om me aan vast te houden. Geen plaats om te zijn, binnen of buiten. Ik moet een container van support vinden, een ruimte waar mijn reis zich kan onvouwen’” (p. 94).

Zij kwam tot de plaats waar zij geloofde dat zij een godin is.

“Goddelijke Vrouwelijke liefde kwam, die met één streek al mijn nietige ideeën over liefde wegwiste. Vandaag herinner ik me die gebeurtenis wegens het radiante mysterie dat het was, hoe ik me omarmd voelde door Godin [Goddess, zndr. lidw.], hoe ik mezelf in contact voelde met het diepste ding dat ik ben. Het was een moment zoals toneelschrijver en poëet Ntozake Shange het stelde: ‘Ik vond god in mezelf - en ik had haar lief - ik had haar vurig lief’” (*The Dance of the Dissident Daughter*, p. 136).

“Godin [Goddess, zndr. lidw.] te omarmen is gewoon het Goddelijke [the Divine] in jezelf te ontdekken als krachtig en levendig vrouwelijk” (p. 141).

“Ik kwam ertoe mezelf te kennen als een belichaming van Godin [Goddess, zndr lidw.]” (p. 163).

“Toen ik waakte dacht ik dat ik uiteindelijk verenigd werd met de slang in mezelf - dat verloren gegane en onteerde symbool van vrouwelijk instinct” (p. 107).

Zij kwam ertoe in de New Age doctrine te geloven dat God in alle dingen is en het totaal is van alle dingen, dat God het evoluerend universum is en dat wij een deel zijn van God.

“Ik dacht: misschien is het Goddelijke [the Divine One] als een oude Afrikaanse vrouw die iets creatiefs sculpeert uit een onmetelijk mooi stuk van Haarzelf. Zij maakt een universele totem die 15 miljard jaren overspant, een extensie van haar leven en bestaan, een evolutionair beeldhouwwerk van heilige kunst dat mensen, dieren, planten, inderdaad alles wat er is omvat. En dit alles is samengevoegd, vermengd en verbonden, en de bestemming ervan vervlochten. ... Met andere woorden, het Goddelijke [the Divine] doet alles wat er is samen bestaan in één substantie” (pp. 158-159).

Zij bouwde een altaar in haar studievertrek en bevolkte dat met beelden van godinnen, Jezus, een zwarte madonna, en een spiegel ... om haar eigen beeltenis te weerspiegelen.

“Boven het altaar in mijn studiekamer hing ik een mooie spiegel, gesculpeerd in de vorm van een maansikkel. Het herinnerde me eraan de Goddelijke Vrouwelijke aanwezigheid van mezelf te vereren, de wijsheid van mijn eigen ziel” (p. 181).

Ze gelooft zelfs dat de wereld kan gered worden door de goddelijke moeder.

“Ik weet niet van iets dat meer nodig is, nu in de wereld, dan een beeld van Goddelijke aanwezigheid [Divine present] dat de belangrijkheid bevestigt van verwantschap - een Goddelijke Moeder, misschien, die de hele mensheid in haar schoot trekt en ons maakt tot een wereldomvattende familie” (p. 155).

The Dance of the Dissident Daughter eindigt met de woorden: “Zij is in ons”.

Volgens dit boek heeft ook Kidd's dochter de godinaanbidding aangenomen.

Besluit

Wij besluiten met onze lezers er nogmaals aan te herinneren dat Sue Monk Kidd positief wordt geciteerd door evangelicals zoals David Jeremiah (*Life Wide Open*), Beth Moore (*When Godly People Do Ungodly Things*), Richard Foster (*Prayer: Finding the Heart's True Home*), en Philip Yancy (*Prayer: Does It Make Any Difference?*).

Kidd's onderschrijving is gedrukt op de achterkant van Dallas Willard's boek *The Spirit of the Disciplines*. Zij schreef het voorwoord in de 2006 editie van Henri Nouwen's *With Open Hands* en de inleiding op Thomas Merton's *New Seeds of Contemplation*.

Eugene Peterson, auteur van *The Message*, preeft Kidd's boek *When the Heart Waits*. Hij zegt: “Toen ik haar boek las werd Kidd een metgezel. Ik heb haar graag mee op mijn reis”.